

Original Article

A Rapid Method for Extraction of Water Soluble $\beta(1,3)$ Glucan from the Cell Wall of *Candida albicans*

Zahra Nasrollahi¹, Shahla Roudbar Mohammadi^{2*}, Fatemeh Atyabi³, Zuhair Sarraf(Hassan)⁴, Mohammad Hossein Yadegari⁵, Mehdi Esfandyari⁶, Esmail Mollarazi⁷

- 1- Ph.D. Candidate, Department of Medical Mycology, Faculty of Medical Sciences, Tarbiat Modares University, Tehran, Iran
- 2- Assistant Professor, Department of Medical Mycology, Faculty of Medical Sciences, Tarbiat Modares University, Tehran, Iran
- 3- Professor, Nanotechnology Research Center, Faculty of Pharmacy, Tehran University, Tehran, Iran
- 4- Professor, Department of Immunology, Faculty of Medical Sciences, Tarbiat Modares University, Tehran, Iran
- 5- Associated Professor, Department of Medical Mycology, Faculty of Medical Sciences, Tarbiat Modares University, Tehran, Iran
- 6- Assistant Researcher, Nanotechnology Research Center, Faculty of Pharmacy, Tehran University, Tehran, Iran
- 7- Ph.D., Nanotechnology Research Center, Faculty of Pharmacy, Tehran University, Tehran, Iran

*Corresponding Address: P.O.Code: 1411713116, Department of Medical Mycology, Faculty of Medical Sciences, Tarbiat Modares University, Tehran, Iran
Email: Sh.mohammadi@modares.ac.ir

Received: 08/Apr/2013, Accepted: 08/Jun/2013

Abstract

Objective: In recent decades, β -glucans have been used as important complementary and alternative medicines for numerous immunocompromised individuals and those with advanced cancer. The most active form of β -glucans is $\beta(1,3)$ D-glucan and its most common source is cell wall of *Candida albicans*. Recently it has been introduced as a nano particle design to be used as a carrier for drug delivery. The current study researches a rapid method for the extraction of $\beta(1,3)$ D-glucans.

Methods: The present study was conducted at Tarbiat Modares Medical University in 2012. *Candida* solubilized β -glucans were obtained by oxidation of the cell wall with sodium hypochlorite and sodium hydroxide. The particle part could be solubilized by treatment with dimethylsulfoxide (DMSO) and zymolyase digestion to extract $\beta(1,3)$ D-glucan. The soluble fractions were lyophilized. We performed the Callose test to verify the presence of $\beta(1,3)$ D-glucans. Solubilized fractions were dissolved in D₂O and ¹H-NMR spectra were measured.

Results: The soluble $\beta(1,3)$ D-glucan fraction which was derived from 1 g of dried *Candida albicans* germ tube weighed 190 mg. $\beta(1,3)$ D-glucan was verified by the Callose test and ¹H-NMR test compared with Curdlan (standard). ¹H-NMR spectra verified the existence of $\beta(1,3)$ D-glucan in the final product.

Conclusion: In the present study, extraction of $\beta(1,3)$ D-glucan by oxidation of the cell wall using sodium hypochlorite yielded more pure $\beta(1,3)$ D-glucans in comparison with other extraction methods. Thus it might represent a rapid method of extraction.

Keywords: $\beta(1,3)$ D-glucans, Oxidation of cell wall of *Candida albicans*, Enzymatic extraction

Modares Journal of Medical Sciences: *Pathobiology*, Vol 16, No 1, Spring 2013, Pages: 89-97

روشی سریع برای جداسازی بتا ۱ و ۳ گلوکان محلول در آب از دیواره کاندیدا آلبیکنس

زهرا نصرالهی^۱، شهلا رودبار محمدی^{۲*}، فاطمه اطیابی^۳، محمد زهیر حسن صراف^۴، محمد حسین یادگاری^۵، مهدی استادیار^۶، اسفندیاری منش^۷، اسماعیل ملارضی^۸

- ۱- دانشجوی دکتری تخصصی، گروه قارچ‌شناسی پزشکی، دانشکده علوم پزشکی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران
- ۲- استادیار، گروه قارچ‌شناسی پزشکی، دانشکده علوم پزشکی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران
- ۳- استاد، مرکز تحقیقات نانوتکنولوژی، دانشکده داروسازی، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران
- ۴- استاد، گروه ایمونولوژی، دانشکده علوم پزشکی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران
- ۵- دانشیار، گروه قارچ‌شناسی پزشکی، دانشکده علوم پزشکی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران
- ۶- دستیار تحقیقاتی، مرکز تحقیقات نانوتکنولوژی، دانشکده داروسازی، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران
- ۷- دکتری تخصصی، مرکز تحقیقات نانوتکنولوژی، دانشکده داروسازی، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران

*آدرس نویسنده مسئول:، ایران تهران، کدپستی ۱۴۱۱۷۱۳۱۱۶، دانشگاه تربیت مدرس، دانشکده علوم پزشکی، گروه قارچ‌شناسی پزشکی
Email: Sh.mohammadi@modares.ac.ir

پذیرش مقاله: ۹۲/۰۳/۱۸

دریافت مقاله: ۹۲/۰۱/۱۹

چکیده

هدف: مطالعات دهه‌های اخیر روی بتاگلوکان‌ها، نقش این پلی‌ساکاریدها را به عنوان مکمل‌های غذایی و دارویی در بیماران مبتلا به ضعف سیستم ایمنی و نیز مبتلایان به سرطان بسیار پر اهمیت نشان داده است. از میان پلی‌ساکاریدهای دیواره سلولی قارچ‌ها، بتا ۱ و ۳ گلوکان فعالیت بالاتری دارد که به دو فرم محلول و نامحلول در آب قابل دستیابی است. طبق تحقیقات انجام شده فرم محلول بتا ۱ و ۳ گلوکان به دلیل فعالیت زیستی بالا و عملکردی‌های درمانی، به عنوان یک عامل مناسب و ایمن معرفی شده است. بتا ۱ و ۳ گلوکان علاوه بر کاربرد در مصارف تزیینی، به عنوان حامل دارویسان هم در پژوهش‌های مرتبط با ساخت سیستم‌های نوین دارویسانی مورد توجه قرار گرفته که برای درمان سلطان در شکل نانوذره آن استفاده شده است. هدف از این مطالعه معرفی روش آسان و سریع استخراج بهینه فرم محلول در آب بتا ۱ و ۳ گلوکان از دیواره کاندیدا آلبیکنس است.

مواد و روش‌ها: این روش در سال ۱۳۹۱ در گروه قارچ‌شناسی دانشگاه تربیت مدرس برای اولین بار انجام شد. در روش حاضر، استخراج بتا ۱ و ۳ گلوکان محلول در آب از طریق روش سریع اکسیداسیون دیواره کاندیدا آلبیکنس در فرم لوله زایا توسط پراکسید سدیم و هپیوکلریت سدیم انجام شد که در ادامه با تأثیر دی‌متیل سولفورکسید و آنزیم زایمولاز، بتا ۱ و ۳ گلوکان خالص به دست آمد. محصول به دست آمده توسط دستگاه لیوفلیزاتور در خلاً خشک و مقادیر آن محاسبه شد. آزمون کالوز با استفاده از معرف آنلین بلو و طیف حاصل از ^{1}H -NMR (^{1}H Nuclear Magnetic Resonance) برای تأیید بتا ۱ و ۳ گلوکان به دست آمده، انجام شد.

نتایج: میزان ۱۹۰ میلی گرم بتا ۱ و ۳ گلوکان محلول در آب از ۱ گرم وزن خشک کاندیدا آلبیکنس در فرم لوله زایا، استخراج شد که با توجه به وزن خشک اولیه، معادل ۶۳ درصد دیواره کاندیدا آلبیکنس محاسبه شد. بتا ۱ و ۳ گلوکان تخلیص شده در مقایسه با کردن (بتا ۱ و ۳ گلوکان استاندارد) در آزمون کالوز و نیز در دستگاه شناسایی ساختمان هیدروژن ^{1}H -NMR ^{1}H -NMR تأیید شد.

نتیجه‌گیری: نتایج این مطالعه نشان می‌دهد استخراج بتا ۱ و ۳ گلوکان محلول در آب از فرم لوله زایای کاندیدا آلبیکنس از طریق اکسید نمودن دیواره و خالص‌سازی آنزیمی نسبت به دیگر روش‌ها با مقادیر بالاتر و روش آسان‌تری انجام می‌پذیرد.

کلیدواژگان: استخراج بتا ۱ و ۳ گلوکان، اکسیداسیون دیواره کاندیدا آلبیکنس، خالص‌سازی آنزیمی

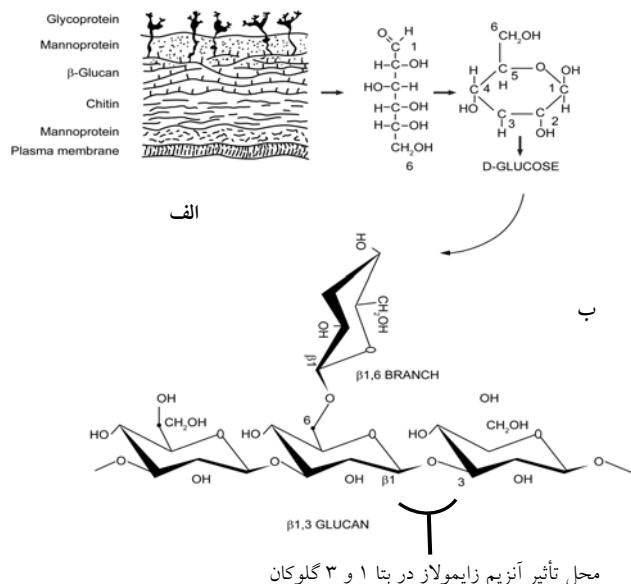
مجله علوم پزشکی مدرس: آسیب‌شناسی زیستی، دوره ۱۶، شماره ۱، بهار ۱۳۹۲، صفحات ۸۹-۹۷

جداسازی بتا ۱ و ۳ گلوكان محلول در آب

بتا گلوكان، بتا ۱ و ۳ گلوكانها به دليل فرم ساختاري و وجود پيوندهای بتا ۱ و ۳ گليكوزيدی، فعالتر است، از اهميت ويزه‌اي در درمان برخوردار است. تقريرًا ۳۰ درصد وزن مخمر کانديدا آليكنس به ديواره آن اختصاص دارد که از اين مقدار، ۹۰-۸۰ درصد مربوط به دو پلي‌ساكارايد مانان (Mannan) و بتا گلوكان است (شکل ۱ الف). بتا ۱ و ۳ گلوكانها پلي‌مرهای خطی D-گلوكري است که ۴۰ تا ۶۰ درصد ديواره کانديدا آليكنس را تشکيل مي‌دهد و اغلب زمانی به بيشترین ميزان خود مى‌رسد که مخمر، لوله زايا (Germ Tub) توليد نماید که در اين وضعیت، ميزان بتا ۱ و ۳ گلوكان معادل ۶۷ درصد کل ديواره مى‌شود [۲].

مقدمه

امروزه معرفی مكم瀚های غذایی و داروهای ايمن با آثار جانبی کم، بارقه اميدی برای اکثر بیماران صعبالعلاج است و مصرف آن‌ها به عنوان مكم瀚 و جایگزین مناسب نسبت به داروهای با آثار جانبی بالا کاربرد گستره دارد [۱]. بتا ۱ و ۳ گلوكان [β(1,3)D-glucans] يکی از شاخص‌ترین اين مكم瀚های غذایی است که از دیر باز شناخته شده و نقش درمان کنتدگی دارد. کانديدا آليكنس (*Candida albicans*) از جمله مخمرهای دارای اهميت در پزشکی است که در ديواره خود حاوي انواع بتا‌گلوكان از جمله بتا ۱ و ۳ گلوكان، بتا ۱ و ۶ گلوكان و بتا ۱ و ۴ گلوكان است. نظر به اين‌كه از بين انواع

شکل ۱ (الف) برش عرضی ديواره کانديدا آليكنس، (ب) توالي‌های بتا ۱ و ۳ گلوكان و بتا ۱ و ۶ گلوكان [۲]

بتا ۱ و ۳ گلوكان متفاوت است [۳]. بتا ۱ و ۳ گلوكانهای محلول دارای خواص ايمونومدولاتوری (Immunomodulatory) و درمانی است [۴-۷]. همچنین فرم محلول در آب بتا ۱ و ۳ گلوكانها زيست‌سازگارپذير بوده و دارای خاصیت جذب مخاطی بالا است؛ بنابراین به عنوان مكم瀚

بتا گلوكانهای ديواره به دليل وجود بتا ۱ و ۶ گلوكان، در حلالي آب و قلیا نامحلول بوده و بسيار سخت استخراج می‌شود. بيشتر تحقيقاتی که تاکنون صورت گرفته روی انواع بتا گلوكان نامحلول نظير زایموزان و زایموسل (Zymosan and Zymocel) بوده است که فعالیت‌های زیستی آن با فرم محلول

استخراج بتا ۱ و ۳ گلوکان

به منظور حذف لبیدهای دیواره، پودر حاصل با مخلوطی به نسبت مساوی از اتانل و استن تیمار شد و سپس اکسید کننده‌هایی نظیر سدیم پراکسید /۱ مولار و هیپوکلریت سدیم ۳ درصد افزوده شد و به مدت ۲ ساعت در دمای ۴ درجه سانتی‌گراد روی استیرر (Stirrer) با دور ۱۵۰ قرار داده شد. سوب رویی با استفاده از کیسه دیالیز کات‌آف (Cut off) ۱۲ کیلوواتون به مدت ۲۴ ساعت تغليظ شد. به این ترتیب قسمت عمده مانانها که در قسمت بیرونی دیواره قرار دارد و بخشی از گلوکانها که اغلب بتا ۱ و ۳ گلوکان هست از دیواره خارج شدند. ذرات باقیمانده حاصل با دی متیل سولفورکسید (Dimethyl Sulfoxide: DMSO) مجاور و پس از گذشت ۲۰ دقیقه قرار گرفتن در حمام سونیک، گلوکانها که بخش اعظم آن را بتا ۱ و ۳ گلوکان تشکیل می‌دهد، وارد فاز DMSO شدند. در مرحله بعد سوب رویی در خلاً خشک شد و با اثر دادن آنزیم زایمولاز (Zymolyase) (۲۰۰۰ واحد بین‌المللی آنزیم) تهیه شده از شرکت Sigma Alderich (آلمان) که حاوی دو آنزیم اصلی بتا ۱ و ۳ گلوکان (beta 1 3 glucan laminarinpentaoxydrolase) و بتا ۱ و ۳ گلوکاناز (beta 1 3 glucanase) است، به مدت ۲ ساعت در دمای آزمایشگاه، بتا ۱ و ۳ گلوکان استخراج شد. نظر به این که آنزیم زایمولاز، حاوی مقادیری آمیلار (Amylase)، زایلانزار (Xylanase) و فسفاتاز (Phosphatase) است، پروتئین‌های متصل به اسکلت گلوکانی نیز تجزیه و جدا شد و به این ترتیب محصول نهایی بتا ۱ و ۳ گلوکان به دست آمد [۹، ۸].

آزمون کالوز

کالوز (Callose) در حقیقت نام دیگر بتا ۱ و ۳ گلوکان است. این آزمون برای تأیید درستی وصول عصاره بتا ۱ و ۳ گلوکان انجام شد. برای انجام آزمون، ۱۰ میلی‌گرم از عصاره به دست آمده را با ۱۰۰۰ ماکرولیتر اتانل مخلوط و سپس از مخلوط حاصل، ۶۰۰ ماکرولیتر برداشته به ۶۰۰ ماکرولیتر

غذایی در راستای اهداف درمانی بسیار مورد توجه است. معرفی روشی آسان برای تهیه بهینه فرم محلول در آب بتا ۱ و ۳ گلوکان از دیواره کاندیدا آلبیکنس، هدف مطالعه حاضر است.

مواد و روش‌ها

کشت گونه قارچی

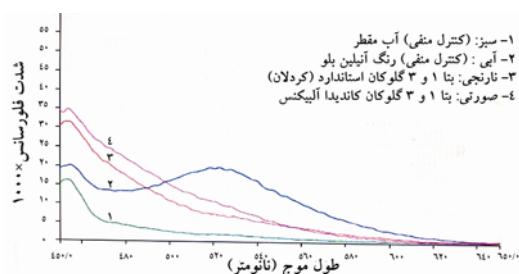
در تحقیق حاضر سویه استاندارد کاندیدا آلبیکنس (ATCC-10231) موجود در بانک سلول‌های قارچی گروه قارچ‌شناسی پزشکی دانشگاه تربیت مدرس برای استخراج بتا ۱ و ۳ گلوکان به کار برد شد. کاندیدا آلبیکنس (ATCC-10231) روی محیط کشت سابرودکستروز براث (Sabouraud Dextrose Broth) به مدت ۴۸ ساعت در دمای ۳۷ درجه سانتی‌گراد کشت داده شد. سپس مخمرهای کاندیدا آلبیکنس توسط سانتریفوژ با ۵۰۰۰ دور در دقیقه به مدت ۵ دقیقه از محیط کشت جدا شده و به منظور کشت انبو به محیط کشت مخمر-پیتون-دکستروز مایع با ترکیب ۲ درصد گلوکر، ۲ درصد پیتون (Peptone) و ۱ درصد عصاره مخمر انتقال داده شدند. مجدداً پس از گذشت ۴۸ ساعت در شرایط دمای ۳۷ درجه سانتی‌گراد، مخمرهای کاندیدا آلبیکنس به میزان زیاد تولید شدند و پس از خارج نمودن آن‌ها از محیط کشت، سه مرتبه توسط سرم فیزیولوژی شستشو داده شدند.

به منظور تولید لوله زایا از محیط کشت مغذی DMEM (Dulbecco's Modified Eagle Media) آمینه از جمله گلوتامین، گروهی از ویتامین‌ها و گلوکز استفاده شد و در شرایط استریل در دمای ۴۵ درجه سانتی‌گراد و pH=۷ به مدت ۵ ساعت قرار گرفت. لازم به ذکر است میزان گلوکر محیط ۳۰ درصد تنظیم شد. به این ترتیب حدود ۹۰ درصد از مخمرها تبدیل به فرم لوله زایا شدند. پس از استخراج مخمرهای حاوی لوله زایا از محیط کشت و شستشو با آب مقطّر، در خلاً خشک شدند.

جداسازی بتا ۱ و ۳ گلوكان محلول در آب

Yeast Pepton Dextrose Agar) و متعاقب آن روی محیط DMEM، ۹۰ درصد مخمرهای کاندیدا آلبیکنس تبدیل به لوله زایا به طول تقریبی ۱۰ برابر طول مخمر شدن که مجموعاً وزن خشک آن ۲ گرم محاسبه شد.

پس از استخراج بتا ۱ و ۳ گلوكان از دیواره فرم لوله زایای کاندیدا آلبیکنس، نتایج نشان داد که میزان بتا ۱ و ۳ گلوكان به دست آمده، ۱۹۰ میلی گرم از ۱ گرم وزن خشک کاندیدا آلبیکنس حاوی لوله زایا است که این میزان ۶۳ درصد وزن دیواره محاسبه شد.
به منظور تأیید بتا ۱ و ۳ گلوكان استخراج شده، آزمون کالوز انجام شد. نمودار به دست آمده شدت فلورسانس عصاره بتا ۱ و ۳ گلوكان حاصل را توسط دستگاه اسپکتروفلورومتر، ۳۱ و برای کردلان (بتا ۱ و ۳ گلوكان استاندارد)، ۳۴ نشان داد (شکل ۲).

شکل ۲ الگوی جذب بدست آمده از بتا ۱ و ۳ گلوكان حاصل از دیواره کاندیدا آلبیکنس در مقایسه با کنترل منفی و کردلان در دستگاه اسپکتروفلورومتر (Shimadzu RF-5000)

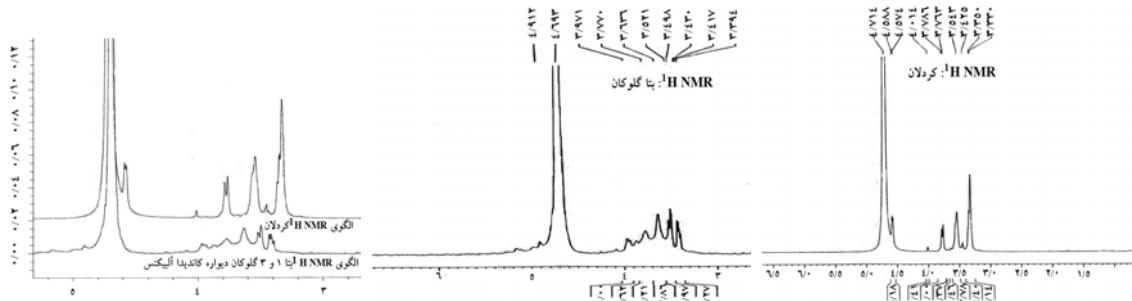
پروکسید سدیم ۱ نرمال افزوده، در دمای ۸۰ درجه سانتی گراد به مدت ۱۵ دقیقه یکنواخت شد. سپس ماده همگن حاصل در دور ۵۰۰۰ g به مدت ۱۰ دقیقه سانتریفوژ شد و به ۴۰۰ ماکرولیتر از محلول رویی، ۸۰۰ ماکرولیتر آنیلین بلو (Aniline Blue) ۰/۰۵ درصد و ۴۰۰ ماکرولیتر اسید کلریدریک ۱ نرمال و pH=۹ میلی لیتر بافر ۱ مولار گلایسین/هیدروکسید سدیم با اضافه شد و به مدت ۲۰ دقیقه در ۵۰ درجه سانتی گراد و سپس ۳۰ دقیقه در دمای اتاق قرار گرفت. موارد فوق عیناً روی بتا ۱ و ۳ گلوكان استاندارد (کردلان: Curdlan) انجام گرفت [۱۰].
جذب لوله ها در دستگاه اسپکتروفلورومتر (Shimadzu RF-5000) با شدت تحریک (Excitation) ۳۹۳ نانومتر و میزان نشر (Emission) ۴۸۴ نانومتر خوانده شد.

¹H-NMR تجزیه و تحلیل

محصول به دست آمده در آب دوتره (Deuterium oxide) حل شده و طیف شیمیایی (¹H-NMR) (دوتریم اکساید) حل شده و طیف شیمیایی (¹H Nuclear Magnetic Resonance) آن توسط BRUKER 500 UltraShield دستگاه داشکده داروسازی دانشگاه تهران به دست آمد و با الگوی ¹H-NMR فرم استاندارد (کردلان) مقایسه شد [۸].

نتایج

به دنبال کشت ابیو کاندیدا آلبیکنس در محیط YPD

شکل ۳ طیف حاصل از ¹H-NMR (۵۰۰ مگاهرتز) بتا ۱ و ۳ گلوكان استخراج شده از دیواره کاندیدا آلبیکنس در مقایسه با طیف حاصل از کردلان (بتا ۱ و ۳ گلوكان استاندارد)، شیفت شیمیایی بتا ۱ و ۳ گلوكان در چند نقطه مشخص، معادل کردلان می باشد. مفادیر براساس ppm می باشد.

بنابراین با توجه به اهمیت فراوان بتا ۱ و ۳ گلوكان در سطوح مختلف درمان، تهیه بهینه آن همواره مدنظر بوده است. در مطالعه حاضر، استخراج بتا ۱ و ۳ گلوكان از دیواره کاندیدا آلبیکنس در مقادیر فراوان با استفاده از روشی آسان حاصل شد. در مطالعات دیگر، از جمله روش‌های به کار گرفته شده برای به دست آوردن بتا ۱ و ۳ گلوكان، روش مورد استفاده توسط مورا (Miura) و همکاران در سال ۲۰۰۳ است که میزان بتا ۱ و ۳ گلوكان جدا شده از دیواره مخمر کاندیدا آلبیکنس، ۲۹/۵ درصد گزارش شده است [۱۸] که نسبت به میزان ۶۳ درصد بتا ۱ و ۳ گلوكان که در این مطالعه از فرم لوله زایا به دست آمد اختلاف قابل ملاحظه‌ای در مقادیر وجود دارد. در مطالعه گوپال (Gopal) و همکاران، بتا ۱ و ۳ گلوكان از دو فرم مخمری و لوله زایا به دست آمد که به ترتیب مقادیر ۳۸/۹ درصد و ۶۷ درصد گزارش شد [۱۹] که با میزان بتا ۱ و ۳ گلوكان استخراج شده از فرم لوله زایا که در تحقیق حاضر انجام شد مشابه نزدیک دارد. تأمین غلظت ۳۰ میلی‌گرم در میلی‌لیتر گلوكز به منظور تولید لوله زایا از فرم مخمری با نتایج مطالعات DMEM دیگر مطابقت دارد [۲۰]. همچنین از محیط کشت برای تولید لوله زایا استفاده شد که برای اولین بار در این مطالعه بررسی شد. در این محیط علاوه بر تأمین شرایطی از قبیل غلظت گلوكز، دمای ۴۵ درجه سانتی‌گراد و pH=۷، وجود ترکیباتی مانند انسوویتامین و ترکیب بافri ویژه HEPES-[2-(4-hydroxyethyl)-1-piperazineethanesulfonic acid]، باعث تبدیل ۹۰ درصد مخمرها به فرم لوله زایا در مدت زمان ۳۵ دقیقه شد که در مقایسه با مطالعه دیگری که از سرم حیوانات استفاده شده بود و مدت زمان لازم برای تولید لوله زایا ۴۰ دقیقه بود [۲۱]، در مدت زمان کوتاه‌تری صورت گرفته است. روش استخراج بتا ۱ و ۳ گلوكان در مطالعه حاضر، روش اکسیداتیو-آنزیماتیک (Oxidative Enzymatic) است که نسبت به مطالعات دیگر که از روش‌های دشوار نظری مجاورسازی‌های مکرر مخمر با اسید و باز در دماهای بالا [۲۲] یا استفاده از گلوله‌های شیشه‌ای به همراه ورتكس نمودن‌های

همچنین به منظور بررسی مشخصات ساختار شیمیایی بنا ۱ و ۳ گلوكان، طیف حاصل از حل نمودن آن در آب دوتره، توسط دستگاه شناسایی ساختمان هیدروژن (BRUKER 500) UltraShield (UltraShield) در دمای ۶۰ درجه سانتی‌گراد اندازه‌گیری شد. با توجه به اطلاعات به دست آمده و مقایسه آن‌ها با اطلاعات طیفی کردن و الگوی NMR-H¹، ساختار بتا ۱ و ۳ گلوكان در عصاره حاصل تأیید شد (شکل ۳).

بحث

امروزه نظر به اهمیت داروهای ایمنومدولاتوری در درمان‌های تكمیلی انواع بیماری‌ها از جمله سرطان و با توجه به خواص درمانی بتا ۱ و ۳ گلوكان، این پلی‌ساقاریدها از اهمیت ویژه‌ای برخوردار شده‌اند. انواع مختلف بتا ۱ و ۳ گلوكان در دو فرم محلول و نامحلول در آب از منابع طبیعی متعددی که اغلب قارچ‌ها هستند تهیه می‌شود. بتا ۱ و ۳ گلوكان‌ها به عنوان ایمنومدولاتورهای قوی با تأثیر بر گیرنده دکتین-یک (Dectin-1) موجود بر سطح اکثر سلول‌های ایمنی به ویژه ماکروفازها، از طریق افزایش تعداد سلول‌ها و تولید میانجی‌های شیمیایی ایمنی (Cytokines) باعث تقویت سیستم ایمنی می‌شود و به لحاظ خاصیت ایمنی درمانی قوی، تحت عنوان مکمل‌های دارویی به ویژه درمانگر انواع تومور کاربرد گسترده‌ای دارد [۱۱، ۱۲]. در حال حاضر نیز از انواع گلوكان از جمله لنتیان (Lentinan) و سونفیلان (Sonifilan) به منظور درمان سرطان در برخی کشورها مانند ژاپن استفاده می‌شود [۱۳]. همچنین بتا ۱ و ۳ گلوكان‌ها با کاهش التهاب در درمان بیماری‌های التهابی از جمله آرتربیت روماتویید [۱۴] و در ترمیم زخم از طریق کاهش التهابات پوستی و دفع سریع سلول‌های مرده، مؤثر بوده است [۱۵]. مصرف بتا ۱ و ۳ گلوكان‌ها در مطالعات تجربی آثار پیشگیری کننده توموری دارد [۱۶] و اخیراً نیز با تهیه مشتقاتی از بتا ۱ و ۳ گلوكان‌ها در ابعاد نانو، از آن‌ها به عنوان حامل دارورسانی برای انتقال داروهای ضد سرطان به محل تومور استفاده می‌شود [۱۷].

جداسازی بتا ۱ و ۳ گلوکان محلول در آب

کاندیدا آلبیکننس انجام شد که از مزایای روش حاضر به شمار می‌رود. نظر به این که تاکنون تنها از فرم خوراکی نامحلول در آب بتا ۱ و ۳ گلوکان به منظور ایمنی درمانی بیماران مبتلا به کاهش سیستم ایمنی استفاده شده است [۲۵]، تهیه بتا ۱ و ۳ گلوکان محلول در آب به دلیل مصارف تزریقی در تسريع افزایش کارایی سیستم ایمنی و استفاده به عنوان حامل دارورسانی نیاز است. نتایج این مطالعه نشان داد که می‌توان با روش آسان و کاربردی حاضر به مقادیر بالای بتا ۱ و ۳ گلوکان کاندیدا آلبیکننس دسترسی یافت. پیشنهاد می‌شود از بتا ۱ و ۳ گلوکانهای محلول در آب علاوه بر مصارف درمانی در شکل و فرم طبیعی آن، در ابعاد نانو به عنوان حامل دارو در پژوهش‌های نانو فناوری استفاده شود.

تشکر و قدردانی

این تحقیق با حمایت مالی معاونت پژوهشی دانشکده علوم پزشکی دانشگاه تربیت مدرس و آزمایشگاه سیستم‌های نوین دارورسانی دانشکده داروسازی دانشگاه تهران انجام شد.

(Vortex) مکرر به منظور ایجاد صدمات مکانیکی برای شکستن دیواره کاندیدا آلبیکننس استفاده می‌شود [۲۳]، آسان‌تر است که همگی بر مزایای روش حاضر می‌افزاید. همچنین استفاده از اکسید کننده هیپوکلریت سدیم ۳ درصد موجب حلایت ۹۹ درصد بتا ۱-۳ گلوکان حاصل در DMSO شد [۸] که استخراج بتا ۱ و ۳ گلوکان را به مراتب تسريع می‌نماید. با توجه به نتایج استفاده از آزمون کالوز که به منظور تأیید بتا ۱ و ۳ گلوکان انجام شد در این آزمون، شدت فلورسانس برای بتا ۱ و ۳ گلوکان و کردلان به ترتیب ۳۱ و ۳۴ (Fluorescence Intensity: FI) در طول موج ۴۰۵ نانومتر، نشانه تشابه ماهیت این دو ماده است. همچنین مقایسه طیف شیمیابی ^1H -NMR بتا ۱ و ۳ گلوکان استخراج شده بیانگر حضور ساختار بتا ۱ و ۳ گلوکان در عصاره حاصل از دیواره کاندیدا آلبیکننس است.

در مطالعه‌ای موسوی و همکاران [۲۴] به منظور دسترسی به بتا ۱ و ۳ گلوکان، اقدام به جداسازی زایموزان (Zymosan) (ترکیبی از انواع بتا گلوکان و پروتئین‌های متصل به آن) دیواره کاندیدا آلبیکننس نمودند که در مقایسه، استخراج بتا ۱ و ۳ گلوکان در تحقیق حاضر با خلوص و میزان بیشتر از دیواره

منابع

- [1] Clarke JO, Mullin GE. A review of complementary and alternative approaches to immunomodulation. Nutr Clin Pract 2008; 23(1): 49-62.
- [2] Sullivan PA, Yin CY, Molloy C, Templeton MD, Shepherd MG. An analysis of the metabolism and cell wall composition of *Candida albicans* during germ-tube formation. Can J Microbiol 1983; 29(11): 1514-25.
- [3] Tokunaka K, Ohno N, Adachi Y, Tanaka S, Tamura H, Yadomae T. Immunopharmacological and immunotoxicological activities of a water-soluble (1→3)- β -D-glucan, CSBG from
- [4] Vetvicka V, Vashishta A, Saraswat-Ohri S, Vetvickova J. Immunological effects of yeast- and mushroom-derived beta-glucans. J Med Food 2008; 11(4): 615-22.
- [5] Mantovani MS, Bellini MF, Angeli JP, Oliveira RJ, Silva AF, Ribeiro LR. beta-Glucans in promoting health: prevention against mutation and cancer. Mutat Res 2008; 658(3): 154-61.
- [6] Akramiene D, Kondrotas A, Didziapetriene J, Kevelaitis E. Effects of beta-glucans on the immune system. Medicina (Kaunas) 2007;

- 43(8): 597-606.
- [7] Harada T, Ohno N. Contribution of dectin-1 and granulocyte macrophage-colony stimulating factor (GM-CSF) to immunomodulating actions of beta-glucan. *Int Immunopharmacol* 2008; 8(4): 556-66.
- [8] Ishibashi K, Miura NN, Adachi Y, Ogura N, Tamura H, Tanaka S, Ohno N. Relationship between the physical properties of *Candida albicans* cell wall beta-glucan and activation of leukocytes in vitro. *Int Immunopharmacol* 2002; 2(8): 1109-22.
- [9] Tokunaka K, Ohno N, Adachi Y, Tanaka S, Tamura H, Yadomae T. Immuno-pharmacological and immunotoxicological activities of a water-soluble (1-->3)-beta-D-glucan, CSBG from *Candida* spp. *Int J Immunopharmacol* 2000; 22(5): 383-94.
- [10] Goldschmidt MC, Fung DY, Grant R, White J, Brown T. New aniline blue dye medium for rapid identification and isolation of *Candida albicans*. *J Clin Microbiol* 1991; 29(6): 1095-9.
- [11] Vetvicka V, Vetvickova J. Combination of glucan, resveratrol and vitamin C demonstrates strong anti-tumor potential. *Anticancer Res* 2012; 32(1): 81-7.
- [12] Xiang D, Sharma VR, Freter CE, Yan J. Anti-tumor monoclonal antibodies in conjunction with β -glucans: a novel anti-cancer immunotherapy. *Curr Med Chem* 2012; 19(25): 4298-305.
- [13] Ohno N, Furukawa M, Miura NN, Adachi Y, Motoi M, Yadomae T. Antitumor beta glucan from the cultured fruit body of *Agaricus blazei*. *Biol Pharm Bull* 2001; 24(7): 820-8.
- [14] Bauerová K, Paulovicová E, Mihalová D, Svík K, Ponist S. Study of new ways of supplementary and combinatory therapy of rheumatoid arthritis with immunomodulators. Glucomannan and Imunoglukán in adjuvant arthritis. *Toxicol Ind Health* 2009; 25(4-5): 329-35.
- [15] Vetvicka V, Vetvickova J. β (1-3)-D-glucan affects adipogenesis, wound healing and inflammation. *Orient Pharm Exp Med* 2011; 11(3): 169-75.
- [16] Novak M, Vetvicka V. Glucans as biological response modifiers. *Endocr Metab Immune Disord Drug Targets* 2009; 9(1): 67-75.
- [17] Soto ER, Caras AC, Kut LC, Castle MK, Ostroff GR. Glucan particles for macrophage targeted delivery of nanoparticles. *J of Drug Deliv* 2011; 2012: 1-13.
- [18] Miura NN, Adachi Y, Yadomae T, Tamura H, Tanaka S, Ohno N. Structure and biological activities of beta-glucans from yeast and mycelial forms of *Candida albicans*. *Microbiol Immunol* 2003; 47(3): 173-82.
- [19] Gopal PK, Shepherd MG, Sullivan PA. Analysis of wall glucans from yeast, hyphal and germ-tube forming cells of *Candida albicans*. *J Gen Microbiol* 1984; 130(12): 3295-301.
- [20] Jafari nodoushan AA. The Effect of Temperature, pH and the Glucose Concentration on Germ Tube Formation of *Candida Albicans*. *Med Lab J* 2008; 2(1): 66.
- [21] Isibor JO, Eghubare AE, Omoregie R. Germ Tube Formation in *Candida Albicans*: Evaluation of Human and Animal Sera and Incubation Atmosphere. *SEMJ* 2005; 6(1-2).
- [22] Huang GL. Extraction of two active polysaccharides from the yeast cell wall. *Z*

جداسازی بتا ۱ و ۳ کلوکان محلول در آب

- Naturforsch C 2008; 63(11-12): 919-21.
- [23] Cabib E, Blanco N, Arroyo J. Presence of a large β (1-3)glucan linked to chitin at the *Saccharomyces cerevisiae* mother-bud neck suggests involvement in localized growth control. *Eukaryot Cell* 2012; 11(4): 388-400.
- [24] Moosavi SM, Roodbar Mohammadi Sh, Saraf ZH, Yadegari MH, Khosravi AR. Preparation of Zymosan from *Candida Albicans* Cell Wall. *J Rafsanjan Univ Med Scie* 2012; 11(5): 481-8. (Persian)
- [25] Lehne G, Haneberg B, Gaustad P, Johansen PW, Preus H, Abrahamsen TG. Oral administration of a new soluble branched beta-1,3-D-glucan is well tolerated and can lead to increased salivary concentrations of immunoglobulin A in healthy volunteers. *Clin Exp Immunol* 2006; 143(1): 65-9.